

RR-0506-R

Third Year B. Com. Examination
March / April – 2010
Business Administration

Time : Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="T.Y. B.COM."/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="BUSINESS ADMINISTRATION"/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="5"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="6"/>	<input type="text"/>
Section No. (1, 2,.....) : <input type="text" value="NIL"/>	<input type="text"/>
	Student's Signature

૧ ટૂંકમાં જવાબ આપો :

૧૦

- (૧) પાણીયુક્ત મૂડી એટલે શું ?
- (૨) કાર્યશીલ મૂડીના ઘટકો વર્ણવો.
- (૩) 'સ્ટોકલેસ' ખરીદી એટલે શું ?
- (૪) 'વેબર'નો સિદ્ધાંત સમજાવો.
- (૫) મિશ્ર વિન્યાસ એટલે શું ?
- (૬) EVO એટલે શું ?
- (૭) ધંધાની સામાજિક જવાબદારી એટલે શું ?
- (૮) તણાવનો અર્થ આપો.
- (૯) આપત્તિના મુખ્ય પ્રકારો માત્ર જણાવો.

૨ (અ) નાણાકાર્ય સવિસ્તર સમજાવો.

૬

(બ) નાણાકીય આયોજનને અસર કરતાં પરિબલો સમજાવો.

૬

અથવા

૨ (અ) કાર્યશીલ મૂડીના પ્રાપ્તિસ્થાનો જણાવો.

૬

(બ) મૂડી માળખાને અસર કરતાં પરિબલો સમજાવો.

૬

RR-0506]

1

[Contd....

- ૩ (અ) ઉત્પાદન આયોજનનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. ૬
 (બ) ઉદ્યોગની સ્થાન પસંદગીને અસર કરતાં કોઈ પણ પાંચ પરિબલો વિગતે સમજાવો. ૬

અથવા

- ૩ (અ) માલસામગ્રી સંચાલનનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. ૬
 (બ) વસ્તુવિન્યાસના ગેરલાભો સમજાવો. ૬
- ૪ (અ) આપત્તિનાં કારણો વિગતે ચર્ચો. ૬
 (બ) તણાવ દૂર કરવાની પદ્ધતિઓ સવિસ્તર સમજાવો. ૬

અથવા

- ૪ (અ) ઈન્ટરનેટના લાભો વર્ણવો. ૬
 (બ) ધંધાની સામાજિક જવાબદારીનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. ૬

- ૫ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ) ૧૨
 (૧) કુદરતી દુર્ઘટનાઓ
 (૨) સ્ટોક માર્કેટિંગ
 (૩) ધંધાકીય નૈતિકતાનું મહત્ત્વ
 (૪) તણાવના વ્યવસ્થાતંત્રીય કારણો
 (૫) ફ્લીટ મેનેજરની સેવાઓ
 (૬) M કોમર્સ.

- ૬ કેસસ્ટડી : ૧૨

વરાછા પોલીસ સ્ટેશનના હવાલદારે હાલમાં ગુજરાતના મુખ્યમંત્રીશ્રીને પત્ર લખીને આત્મ વિકલોપન કરવા માટેની પરવાનગી માંગી. હવાલદારે મુખ્યમંત્રીશ્રીને વાસ્તવિકતાથી વાકેફ કરવા માટે પત્ર લખ્યો હતો. તેણે પત્રમાં જણાવ્યું હતું કે તેમણે ૧૫ કલાક નોકરી કરવી પડે છે. આથી તેમનું સામાજિક જીવન તથા કૌટુંબિક જીવન પર અસર થાય છે.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ પત્ર વાંચીને ગુજરાતના પોલીસવડાને રવાના કર્યો. ગુજરાત પોલીસવડાએ પત્ર સુરત પોલીસને રવાના કર્યો. સુરતના પોલીસવડાએ હવાલદાર સાથે રૂબરૂ વાતચીત કર્યા પછી તેને નોકરીમાંથી છૂટો કર્યો. પરિણામે હવાલદારના સમાજના ભાઈઓએ સરકાર અને પોલીસખાતા સામે વિરોધ નોંધાવ્યો છે.

પ્રશ્નો :

- (૧) હવાલદારે આવી માંગણી શા માટે કરી ? તેણે કરેલી માંગણી શું યોગ્ય છે ?
 (૨) શું સરકાર અને પોલીસ વડાનો હવાલદાર સાથે કરેલો વ્યવહાર યોગ્ય છે ?
 (૩) ઉપરોક્ત કેસમાં કયા પ્રશ્નો સંડોવાયેલા છે, તે જણાવો અને સૂચનો કરો.

ENGLISH VERSION

Instruction : As per Instruction No. 1 on Page No. 1.

- 1 Answer in brief : 10
- (1) What is meant by watered capital ?
  - (2) Describe the components of working capital.
  - (3) What is 'Stockless' purchasing ?
  - (4) Explain the principle of 'labour'.
  - (5) What is meant by mix layout ?
  - (6) What is 'EVO' ?
  - (7) What is meant by social responsibility of business ?
  - (8) What is meant by stress ?
  - (9) State only main types of disaster.
- 2 (a) Explain in detail the finance functions. 6
- (b) Explain the factors affecting financial planning. 6
- OR**
- 2 (a) State the sources of working capital. 6
- (b) Explain the factors affecting capital structure. 6
- 3 (a) Explain the scope of production planning. 6
- (b) Explain in detail only five factors affecting the selection of plant location. 6
- OR**
- 3 (a) Explain the scope of inventory management. 6
- (b) Explain the disadvantages of product layout. 6
- 4 (a) Explain in detail the causes of disaster. 6
- (b) Explain in detail the method of removal of stress. 6
- OR**
- 4 (a) Describe the advantages of 'Internet'. 6
- (b) Explain the scope of social responsibility of business. 6

5 Write short notes : (any three) **12**

- (1) Natural disasters
- (2) Stock - Marketing
- (3) Importance of business ethics
- (4) Reasons for organizational stress
- (5) Services of flit manager
- (6) M. Commerce.

6 Case study : **12**

Recently one of the policemen of Varachha police-station demanded permission for suicide by writing a letter to the Chief Minister of Gujarat. The policeman had written a letter with a view to realize the reality of police life. In the letter he put emphasis on that matter that they have to work 15 hours constantly in their job. As a result their family life and social life is disturbed.

After having read the letter, the C.M. sent this letter to the Head of Gujarat Police and Gujarat Police sent this letter to Surat police. The head of the Surat police talked to the policeman personally and atlast he dismissed the policeman. As a result the people of his society have protested against the Gujarat Government and Police Department.

Questions :

- (1) Why has policeman made such demand ? Is his demand proper ?
- (2) Is the behaviour of Government and the head of the police with policeman proper ?
- (3) What are the problems involved in the above case ? Mention it and give your suggesations.